

Seat No. : \_\_\_\_\_

**NH-141**

**November-2018**

**M.A., Sem.-III**

**505 (EA) : Sociology  
(Social Movements in India)**

**Time : 2:30 Hours]**

**[Max. Marks : 70**

1. (A) સામાજિક આંદોલન એટલે શું ? તેની વિશેષતાઓ સ્પષ્ટ કરો. 14

**અથવા**

સામાજિક આંદોલનના તબક્કાઓ જણાવો.

- (B) નીચેનાં જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડો : 4

**‘A’**

**‘B’**

- |                        |                          |
|------------------------|--------------------------|
| (1) સુધારાવાદી આંદોલન  | (a) વ્યવસ્થામાં પરિવર્તન |
| (2) ક્રાંતિકારી આંદોલન | (b) રાષ્ટ્ર ઘડતર         |
| (3) રૂઢિવાદી આંદોલન    | (c) ઉદામવાદી             |
| (4) રાષ્ટ્રવાદી આંદોલન | (d) પરિવર્તનનો વિરોધ     |

2. (A) નેતૃત્વનો અર્થ આપી, નેતાની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો. 14

**અથવા**

નેતા અને સમૂહ વચ્ચેના સંબંધો સવિસ્તર ચર્ચો.

- (B) નીચેની ખાલી જગ્યા પૂરો : 4

- (1) નેતા જૂથના દરજ્જા સંબંધોમાં \_\_\_\_\_ હોય છે.  
(2) \_\_\_\_\_ ના મતે ભાષા નેતૃત્વનું એક લક્ષણ છે.  
(3) બોગાર્ડસે નેતૃત્વના \_\_\_\_\_ પ્રકારો દર્શાવ્યા છે.  
(4) ગાંધીજી \_\_\_\_\_ પ્રકારના નેતા હતા.

3. (A) સામાજિક આંદોલન અંગેનો રચનાતંત્રીય કાર્યાત્મક સિદ્ધાંત સ્પષ્ટ કરો. 14

અથવા

વેબેરીયન સિદ્ધાંત સવિસ્તર ચર્ચો.

(B) નીચેનાં વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો : 3

- (1) માર્ક્સની વિચારસરણી ભૌતિકવાદી હતી.
- (2) સામાજિક રચનાતંત્રમાં સંપૂર્ણ સુગૃથન હોય છે.
- (3) 'એનોમી'નો ખ્યાલ મર્ટને આપ્યો.

4. (A) 'દલિત આંદોલન'ની વિચારસરણી સવિસ્તર ચર્ચો. 14

અથવા

પર્યાવરણ એટલે શું ? પર્યાવરણ આંદોલન સવિસ્તર ચર્ચો.

(B) ટૂંકમાં જવાબ આપો : 3

- (1) દલિત પેન્થર્સ આંદોલન સૌપ્રથમ ક્યાં શરૂ થયું ?
- (2) પ્રથમ પૃથ્વી પરિષદ ક્યાં સ્થળે યોજાઈ ?
- (3) 'અવર કોમન ફ્યુચર' અહેવાલ ક્યાં વર્ષમાં પ્રકાશિત થયો ?

Seat No. : \_\_\_\_\_

**NH-141**

**November-2018**

**M.A., Sem.-III**

**505 (EA) : Sociology  
(Social Movements in India)**

**Time : 2:30 Hours]**

**[Max. Marks : 70**

1. (a) What is Social Movement ? Clarify its characteristics. **14**

**OR**

Describe the phases of social movement.

- (b) Match the following : **4**

**‘A’**

**‘B’**

- |                            |                       |
|----------------------------|-----------------------|
| (1) Reforms Movement       | (a) Change in system  |
| (2) Revolutionary Movement | (b) Nation building   |
| (4) Conservative Movement  | (c) Radical           |
| (5) Nationalist Movement   | (d) Protest of change |

2. (a) Give the meaning of leadership and clarify the role of leader. **14**

**OR**

Discuss in detail the relationship between leader and group.

- (b) Fill in the blanks : **4**

- (1) Leader is \_\_\_\_\_ in group status relation.
- (2) According to \_\_\_\_\_, language is one of the characteristics of leadership.
- (3) \_\_\_\_\_ types of leadership given by Bogardus.
- (4) Gandhiji was \_\_\_\_\_ type of leader.

3. (a) Clarify the structural function theory with reference to social movement. **14**

**OR**

Discuss in detail the Weberian Theory.

- (b) Write True or False. **3**

- (1) Marx's Ideology was materialistic.
- (2) Social structure is totally integrated.
- (3) The concept of 'Anomie' was given by Merton.

4. (a) Discuss in detail the ideology of 'Dalit Movement'. **14**

**OR**

What is Environment ? Discuss in detail Environmental Movement.

- (b) Give answer in short. **3**

- (1) Where 'Dalit Panthers' movement was started first ?
  - (2) First Global Summit held at which place ?
  - (3) 'Our Common Future' report was published in which year ?
-